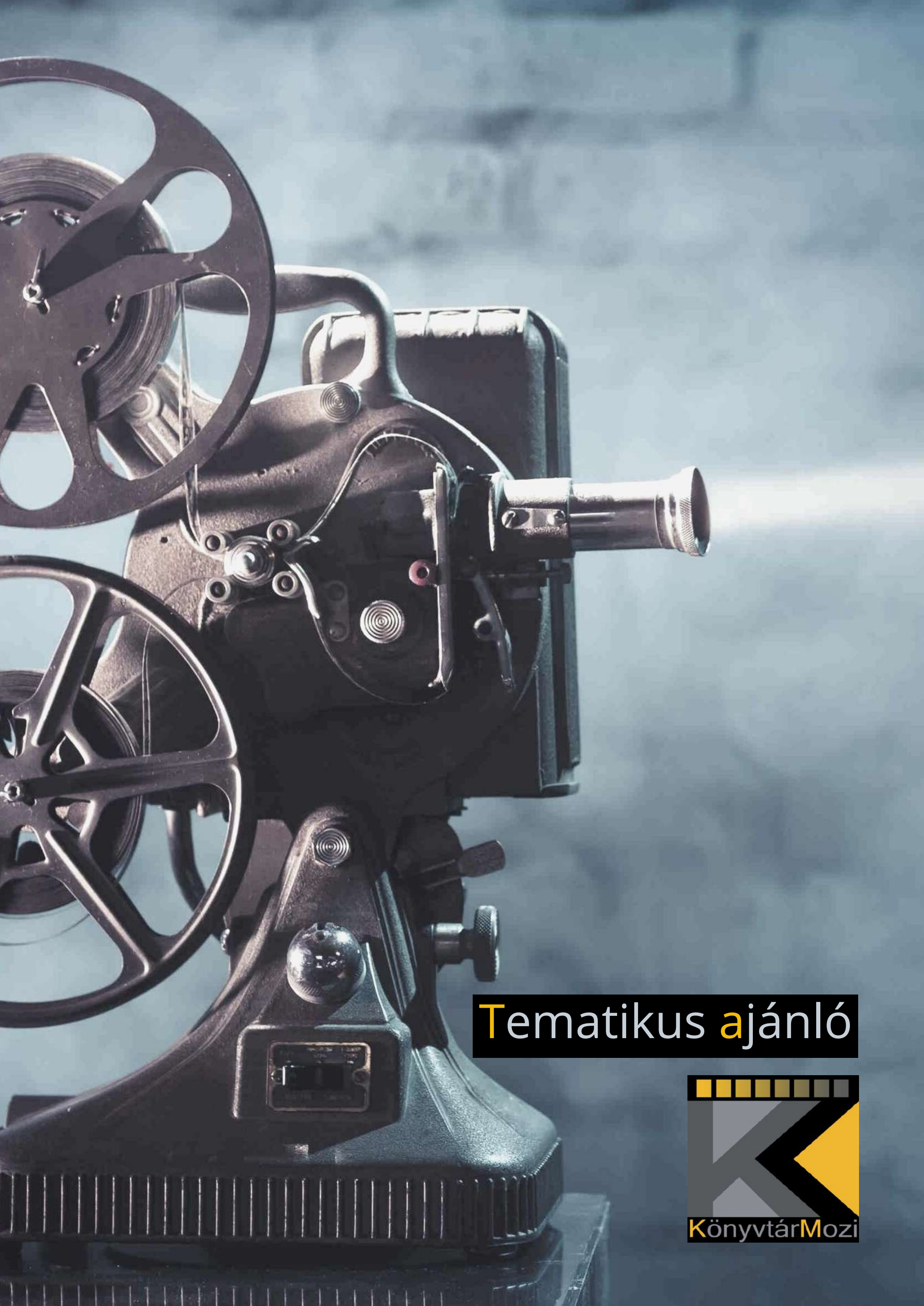

Tematikus ajánló

KÖNYVTÁRMOZI TEMATIKUS AJÁNLÓ

A kiadvány az Informatikai és Könyvtári Szövetség
KönyvtárMozi szolgáltatásához készült.

Összeállította és szerkesztette:
Boros Ferenc
Vas megyei KönyvtárMozi koordinátor

Berzsenyi Dániel Megyei Hatókörű Városi Könyvtár

Szombathely

2021

KÖNYVTÁRMOZI

TEMATIKUS AJÁNLÓ

A szombathelyi Berzsenyi Dániel Könyvtár egy új tematikus ajánlóval szeretné segíteni az országszerte népszerű KönyvtárMozi programot. A havi bontású, jeles eseményekhez és különböző témákhoz köthető filmajánlók a KönyvtárMozikat működtető könyvtárak, könyvtárosok, pedagógusok munkáját hívatott segíteni.

A KönyvtárMozi a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerhez (KSZR) csatlakozó települések könyvtári szolgáltató helyein megvalósuló ingyenes könyvtári szolgáltatás, amely 2015 októberében indult az Informatikai és Könyvtári Szövetség és a Kecskemétfilm Kft. kezdeményezésére, számos együttműködő partner (NKA, MTVA, Magyar Művészeti Akadémia, MaNDA, Magyar Nemzeti Filmalap, Nemzeti Filmintézet, NAVA, Siriat, Dunatáj Alapítvány) támogatásával.

A KönyvtárMozi célja a magyar filmkultúra kiemelkedő értékeinek bemutatása. A filmek vetítése mellett, az élmények feldolgozása, megbeszélése lehetőséget biztosít a hasonló érdeklődésen alapuló közösségek kialakulására, rendszeres találkozásokra.

A programhoz azok az 5500 fő alatti lakosságszámú kistéleplési könyvtárak csatlakozhatnak, akik a területileg illetékes megyei könyvtárral könyvtárellátási szerződést kötöttek.

A tematikus ajánló az iskolai, óvodai programsorozatokhoz, témahetekhez, tanórákhoz is kapcsolható, együttműködve a települési iskolákkal, óvodákkal, civil szervezetekkel, klubokkal.

Terveink szerint az ajánlót évente átnézzük, lehetőség szerint frissítjük. Várjuk a további lehetséges témajavaslatokat is, hogy az ajánlók még jobban igazodjanak a filmbarát olvasók igényeihez.

JANUÁR

IRODALMI ADAPTÁCIÓK FILMEN A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁRA - JANUÁR 22.

Ranódy László, Nádasdy Kálmán: Ludas Matyi (1949) 100'

Fazekas Mihály epikus műve, Lúdas Matyi története, az úri világon bosszút álló parasztlegény meséje beleillett a korszak politikai ideológiájába. 1949-ben az első magyar színesfilmként került a nézők elé Soós Imre, a tragikus sorsú színész főszereplésével.

Máriássy Félix: Rokonok (1954) 94'

A Rokonok Móricz Zsigmond regényéből készült filmdráma. Az eredeti történet a húszas években játszódik, amelyben a szerényen élő kisvárosi közhivatalnokot váratlanul Zsarátnok város főügyészévé nevezik ki. Hamarosan rengeteg rokona bukkan fel, akik az ő hitelét kívánják kihasználni a minél gyorsabb meggazdagodásukhoz.

Fábri Zoltán: Hannibál tanár úr (1956) 90'

Móra Ferenc kisregényéből készült filmdráma a kisember politikával folytatott harcának örök érvényű története, melyben Nyúl Béla latintanár válik a hatalom célpontjává a Hannibálról írott tanulmánya miatt. Fábri Zoltán alkotása keserédes példabeszéd becsületről, megalkuvásról és a demagógia ámokfutásáról. Nyúl Béla szerepében Szabó Ernő remekel.

Makk Károly: Ház a sziklák alatt (1958) 93'

Tatay Sándor novellájából készült torokszorító szerelmi háromszög, kiábrándult bűnfilm és sötét pszichológiai dráma. A púpos Tera betegesen szerelmes Ferencbe, aki viszont a gyönyörű és vonzó Zsuzsát veszi feleségül. Makk Károly görög tragédiákat idéző alkotása a magyar új hullám egyik fontos előfutára, Görbe János, Psota Irén és Bara Margit alakításában.

Fábri Zoltán: Édes Anna (1958) 84'

Kosztolányi Dezső művéből bámulatosan érzékeny, megható és drámai erejű alkotást készített Fábri Zoltán. A cselédlány szerepében Törőcsik Mari remekel.

JANUÁR

IRODALMI ADAPTÁCIÓK FILMEN A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁRA - JANUÁR 22.

Fábri Zoltán: Isten hozta, őrnagy úr! (1969) 96'

A második világháború idején, egy kis falu mélyén egy kimerült őrnagy kedvelt beosztottja szüleinél tölti szabadságát. Örkeny István művét Fábri Zoltán rendezte, a főszerepekben pedig olyan színészóriásokat láthatunk, mint Latinovits Zoltán, Sinkovits Imre, Fónay Márta, Venczel Vera.

Makk Károly: Szerelem (1970) 89'

A magyar filmtörténet egyik legszebb alkotása. Fiatal feleség várja haza a politikai elítélt férjét és lelkiismeretesen gondozza az anyósát. Déry Tibor két novellájának összefűzésével, Törőcsik Mari, Darvas Lili és Darvas Iván főszereplésével készült dráma még a cannes-i filmfesztivál különdíját is elnyerte.

Huszárik Zoltán: Szindbád (1971) 95'

Krúdy Gyula Szindbád novelláiból készült különleges képi világú, szabadon áramló filmköltészet. Miközben a főhős végigtekint az életén, múlt és jelen, képzelet és valóság szétválaszthatatlanul egymásba folynak. Latinovits Zoltán főszereplésével a Szindbád a magyar filmtörténet megkerülhetetlen alapműve.

Sándor Pál: Régi idők focija (1973) 82'

Mándy Iván prózájából Sándor Pál által készített kultfilm egyszerre tiszteleg az álmát kergető, minden pofon után felálló kisember, a régi idők focija és a mozi hőskora előtt is. A film jelmondata szállóigévé, főhőse, Minarik Ede Garas Dezső alakításában fogalommá vált.

Ranódy László: Árvácska (1976) 87'

Móricz Zsigmond kisregényének megrendítően szép feldolgozása, túllép az árva kislány tragikus életének társadalomkritikus ábrázolásán, és sorsából krisztusi passiótörténetet formál. Bámulatosan érzékeny, megható és drámai erejű a rendező által felfedezett gyerekszínész, Czinkóczi Zsuzsa alakítása.

FEBRUÁR

ROMANTIKUS FILMEK VALENTIN NAPRA ÉS A HÁZASSÁG HETÉRE

Gaál Béla: Meseautó (1934) 94'

Máig a magyar filmtörténet legbájosabb klasszikusa, az 1930-as évek egyik nagy közönségsikere. Könnyed, jó humorú történet egy egyszerű irodista lányról, akire ráköszönt a szerelem miközben megtalálja álmai csodaszép autóját. A film főszerepét Perczel Zita és Törzs Jenő kapta, a mellékszerepekben többek között Kabos Gyulát és Gombaszögi Ellát láthatjuk.

Hamza D. Ákos: Egy szoknya, egy nadrág (1943) 76'

A film fejtetőre állított abszurd helyzetek és kacagtató bonyodalmak sorozata. A magyar filmgyártás örökzöld bohózata, melyben a féltékeny természetű táncos komikus, női ruhába öltözve csábítja el szerelmétől a riválisát. Latabár Kálmánnak a kettős szerep fergeteges alakításra adott lehetőséget.

Makk Károly: Liliomfi (1954) 103'

A Liliomfi Szigligeti Ede vígjátékából, Makk Károly rendezésében 1954-ben készített közönségsiker, mely a szabadság, a játékosság és az ifjúság nevében készült. A magyar színháztársulat hőskorát idéző történetben többek között Darvas Iván, Krencsey Marianne, Dajka Margit és Pécsi Sándor remekel.

Fábri Zoltán: Körhinta (1956) 90'

A Körhinta a magyar filmművészet újjászületésének ikonikus darabja, mely Törőcsik Mariból országos ismertségű színésznőt faragott, és méltón zárta le a nehéz sorsú Soós Imre pályáját. A téjeszesítés alatt zajló Rómeó és Júlia történet minden idők egyik legszebb szerelmes filmje, mely egyben szól a generációs lázadásról, a fiatalságról és a szabadság elvesző mámoráról is.

Bán Frigyes: Szent Péter esernyője (1958) 90'

A Szent Péter esernyője Mikszáth Kálmán azonos című regényéből készült feldolgozás a legendás piros ernyőről és az oltalmában egymásra találó szerelmesekről. Törőcsik Mari, Pécsi Sándor, Karol Machata főszereplésével készült magyar-csehszlovák játékfilm a mai napig vizualitásában kiemelkedő alkotás.

FEBRUÁR

ROMANTIKUS FILMEK VALENTIN NAPRA ÉS A HÁZASSÁG HETÉRE

Szabó István: Szerelmesfilm (1970) 109'

Jancsi Franciaországba utazik, hogy találkozzon élete nagy szerelmével, Katával. Utazása alatt felidézi kapcsolatuk történetét, és megrohanják újraéledő érzései. Szabó István rendezésében Bálint András és Halász Judit kettőse gyönyörű portrét rajzol a plátói szerelemről, miközben egy egész nemzedék, egy egész nemzet sorsa tükröződik életükben.

Dobray György, Horváth Péter: Szerelem első vérig (1985) 88'

Dobray György, Horváth Péter és Dész László amatőr főszereplőkkel forgatott kultfilmje igazi közönségsiker. A „magyar Házibuli” szélsőséges érzelmeket és tabutémákat megörökítő tini-melodráma egy vagány szaxofonos fiú és egy ártatlan szőke lány szerelmi kapcsolatáról Berencsi Attila és Szilágyi Mariann kettőisével.

Dobray György: Szerelem második vérig (1988) 86'

Berencsi Attila és Szilágyi Mariann újra együtt. Füge és Ágota mindent elsőprő szerelme sok próbát kiállt már. A sors azonban újabb akadályokat emel a fiatalok elé: a házibulik világát felváltják a hétköznapiak, melyekhez külön-külön, de együtt is fel kell nőniük.

FÁNK RECEPTEK FARSANGRA

Ízörzők sorozat: Liptód, Magyaregregy, Nagymányok, Nagybörzsöny, Penyige (2008-2016) 30-35'

A sorozat a helyi ízek, gasztronómiai különlegességek mellett bemutatja az adott települést is. Az egyes részekben különböző fánk recepteket találhatunk farsangra.

MÁRCIUS

1848. MÁRCIUS 15. EMLÉKÉRE

Várkonyi Zoltán: A kőszívű ember fiai (1964) 140'

Jókai Mór klasszikus regényét Várkonyi Zoltán vitte filmre nívós szereplőgárdával. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején játszódó történet a Baradlay család három fiáról szól, akik a császár szolgálatát megtagadva a haza szolgálatába helyezik tehetségüket és életüket. Főbb szerepekben Sulyok Mária, Bitskey Tibor, Mécs Károly, Tordy Géza.

Sára Sándor: 80 huszár (1978) 124'

Sára Sándor monumentális történelmi filmje az 1848-as szabadságharcokra Lengyelországból hazaszökő Lenkey huszárszázad valóságos történetét eleveníti fel. Keresztülverekednek az ellenséges vonalakon, menekülnek az üldözők elől, megküzdnek az éhséggel. Főbb szerepekben Dózsa László, Tordy Géza, Madaras József, Cserhalmi György.

Lugossy László: Szirmok, virágok, koszorúk (1984) 102'

A világosi fegyverletételt követően Majláth Ferenc huszárfőhadnagyot osztrák büntetőszázadba sorozzák be. Hazatérve depresszióba süllyed, nem akar együttműködni az osztrák rezsimmel. Cserhalmi György és Őze Lajos főszereplésével készült Ezüst Medvét nyert alkotás máig a legkölteibb film az 1848-as szabadságharcról.

REFORMKOR

Jancsó Miklós: Szegénylegények (1965) 88'

1869-ben a kormány elrendeli a betyárvilág felszámolását. Az elfogott gyanúsítottakat az alföldi sáncba zárják. A kihallgatások a közeli tanyán zajlanak. Jancsó Miklós alkotása a magyar filmtörténet mérföldköve, a modernizmus nemzetközileg elismert alapműve.

Várkonyi Zoltán: Egy magyar nábob (1966) 94'

Várkonyi Zoltán: Kárpáthy Zoltán (1966) 78'

Várkonyi Zoltán kitűnő szereplőgárdát felvonultató, látványos képi világgal operáló Jókai Mór adaptációi romantikus történelemképet nyújtanak a magyar reformkor hangulatának.

MÁRCIUS

A VÍZ VILÁGNAPJA – MÁRCIUS 22.

Homoki-Nagy István: Cimborák – Nádi szélben (1958) 76'

Homoki-Nagy István filmje egy vizsla, egy tacsó és egy héja kalandjait meséli el. Az állatok egy véletlen folytán kerülnek a Kis-Balaton nádrengetegébe, ahol sok meglepetés és kaland vár rájuk. Az 1958-ban készült alkotás a magyar természetfilm klasszikusa, generációk nőttek fel előtte.

Vízipók - csodapók mozifilm (1983) 75'

Az 1983-ban készült egész estés rajzfilmen keresztül szülők és gyermekek egy újabb generációja ismerkedhet meg az élővizek kedves és gyakran mókás kis lakóival, életével, középpontban a kíváncsi és barátságos Vízipók - csodapók és a kissé mogorva Keresztespók barátságával.

Vízipók - csodapók sorozat (1976-1985) 5-9'

A 39 részes ismeretterjesztő célzatú rajzfilmsorozat a Vízipók és kissé morgós barátja a Keresztespók barátságán keresztül mutatja be a gyerekeknek a rovarvilág szereplőit.

Török Zoltán: Vad Magyarország - A vizek birodalma

(2011) 50'

A négy évszakon átívelő, több mint húsz hazai helyszínen forgatott film lenyűgöző képi világával és sodró történetével méltón jeleníti meg Magyarország tájait, állatvilágát és természetéhez kötődő hagyományait.

Múltunk és jövőnk a víz - Zárd el a csapot! (2013) 26'

Múltunk és jövőnk a víz 6. rész: Élő Balaton (2013) 12'

Az első kisfilmből kiderül, hogy egy átlag magyar ember napi vízfogyasztása 140 liter (!) víz.

A második kisfilm a Balaton élővilágát, történetét, geográfiáját, környezetét, hatását mutatja be.

ÁPRILIS

A ROMA KULTÚRA VILÁGNAPJA - ÁPRILIS 8.

Sára Sándor: Cigányok (1962) 17'

Sára Sándor lírai hangvétellű dokumentumfilmje a Magyarországon élő cigányságról, az előítéletek és az ősi szokások összeütközéséről. A film a teljesség igénye nélkül érinti az egészségügy, az oktatás, a munkanélküliség, a gyerekszegénység és a kirekesztettség témáit.

Sára Sándor: Feldobott kő (1968) 86'

Sára Sándor első rendezése, a Feldobott kő három fejezetre különül, mindegyik egy-egy olyan égető kérdést boncol, amiről a hatvanas években mélyen hallgat a magyar társadalom: az internálásokról, a téészesítésről, a cigányok helyzetéről, mindezt egy filmrendezőnek készülő diák szemszögéből.

Gyöngyössy Imre: Meztelen vagy (1971) 93'

Gera, a sikeres cigány festő otthagyja kivételezett helyzetét és festményei elégetése után visszatér nyomorban tengődő társai közé. Az a terve, hogy megreformálja a cigányok életét. A film a cigányság 70-es évekbeli világának dokumentarista jellegű bemutatása.

Schiffer Pál: Cséplő Gyuri (1978) 97'

Egy zalai roma fiatalember kitörési kísérletét végigkövető, hol vicces, hol torokszorító film a dokumentarista játékfilmezés kiemelkedően fontos darabja, a cigányok magyarországi helyzetének mai napig aktuális dokumentuma.

Gyarmathy Livia: Koportos (1979) 72'

Balog Mihály szabolcsi cigányember Budapesten dolgozik. Itt éri a hír: fiatal felesége meghalt. Mihály szép, gazdag temetést akar az asszonynak. Gyarmathy Livia filmje egy állapotjelentés a romák helyzetéről, a hatalom cigánypolitikájának a társadalomra, az egyszerű emberekre gyakorolt káros hatásáról.

ÁPRILIS

A ROMA KULTÚRA VILÁGNAPJA - ÁPRILIS 8.

Tölgyesi Ágnes: Cigányút (1998) 59'

A sepsiszentgyörgyi Örökön szolgál Márkus András katolikus pap. Hívei - a cigánytelep magyar anyanyelvű lakói - jórészt analfabéták. Néhány éve az egyház szervezte meg a cigánygyerekek tanítását és gondoskodik arról, hogy ez a kezdeményezés ne legyen rövid életű.

Martinidesz László: Blanka: Emeld fel a kezedet! (1999) 48'

Kozma Blanka egy szabolcsi cigánytelepen született, átélte népe nyomorúságát, kizsákmányozottságát. Azért tanult, hogy a cigányság érdekeit mindenfelé képviselni tudja. Vállalkozni, politizálni tanítja az írni, olvasni alig tudó pártfogoltjait.

Németh Gábor Péter: Ásó, kapa, nagyharang - Ároktő (2010) 60'

A Káva Kulturális Alapítvány a Krétakörrel, valamint számos szociológus segítségével elhatározta, hogy két borsod megyei településen (Ároktőn és Szomolyán), az ott élő roma és nem roma lakosok közreműködésével létrehozzák az "Új néző Színház"-át. A film az Ároktő-i eseményeket dokumentálta az első tapasztalatoktól az előadásokon át, azok utólagos hatásáig.

Horváth Mária: Cigánymesék (2014-2017) 7-9'

A roma kultúra bemutatása animáció segítségével az egyik legújabb módja a hagyományok terjesztésének. A történetekben felfedezhetjük az élet teljességének motívumát, a hűséget, a szeretetet, a vándorlást, a roma nép történelmét és eredettörténetét, valamint a család és az anyaság fontosságát.

A MAGYAR HOLOKAUSZT EMLÉKNAPJA – ÁPRILIS 16.

Kabay Barna, Gyöngyössy Imre: Jób lázadása (1983) 100'

A vészidőszak egy kisfiú és egy gyermektelen zsidó házaspár szemszögéből. A Jób lázadása hiánypótló mű, Zenthe Ferenc, Temessy Hédi és Fehér Gábor kimagasló játékával. Egy emberséges, melankolikus ballada a zsidó sorsról, kultúráról.

ÁPRILIS

A MAGYAR FILM NAPJA - ÁPRILIS 30.

Zsitkovszky Béla rendezésében készült A táncz című, fekete-fehér mozgóképet 1901. április 30-án mutatta be az Uránia Tudományos Színház. Ezt a részleteiben fennmaradt, 24 egy-két perces kinematogrammot tartja a filmtörténet az első, tudatosan komponált és tervezetten készített magyar filmnek. Április 30-a 2018 óta hivatalosan is a magyar film napja.

A magyar filmművészet megszületése óta eltelt közel 120 év minden időszakában nagy számmal voltak jelen olyan kiemelkedő tehetségű filmalkotók, akik maradandó munkáikkal világhírévé tették a magyar filmet és a magyarországi filmgyártást.

Székelly István: Hyppolit a lakáj (1931) 80'

Megunthatatlan komédia Kabos Gyula és Csontos Gyula kettősével az úri lakájról és nevelhetetlen gazdájáról, aki legszívesebben a hagymához is hagymát enne. A Hyppolit a lakáj a magyar filmtörténet második hangos alkotása és egyik legnagyobb közönségsikere.

Gaál Béla: Meseautó (1934) 94'

Máig a magyar filmtörténet legbájosabb klasszikusa, az 1930-as évek másik nagy közönségsikere. Könnyed, jó humorú történet egy egyszerű irodista lányról, akire ráköszönt a szerelem miközben megtalálja álmai csodaszép autóját. A film főszerepét Perczel Zita és Törzs Jenő kapta, a mellékszerepekben többek között Kabos Gyulát és Gombaszögi Ellát láthatjuk.

ÁPRILIS

A MAGYAR FILM NAPJA – ÁPRILIS 30.

Kalmár László: Halálos tavasz (1939) 95'

A Halálos tavasz a magyar film noir egyik kiemelkedő darabja. Egy öngyilkosság krónikája a régi idők Budapestjén. Szenvedélyes filmklasszikus Jávor Pállal és a végzet asszonyának megtestesítőjével, Karády Katalinnal a főszerepben, aki titokzatos vonzerejével és bús melódiáival filmbéli partnereit és a mozilátogatókat egyaránt képes volt magához láncolni.

Szőts István: Emberek a havason (1941) 93'

Szőts István alkotása a magyar és a nemzetközi filmvilágban is úttörő volt. Egy fiatal székely család tragikus történetén keresztül mutatja be a természetnek és társadalmi berendezkedésnek egyaránt kiszolgáltatott szegény, ugyanakkor hitükhöz, szülőföldjükhöz ragaszkodó hegyi emberek, pásztorok, favágók nyomorúságos életét.

Radványi Géza: Valahol Európában (1947) 104'

Radványi Géza felejthetetlen klasszikusa az árva, éhező, elvadult gyerekekről, egyrészt kíméletlen helyzetjelentés a háború által feldúlt Magyarországról, másrészt felcsillantja a remény és a továbblépés lehetőségét is. A nagyszerű alakítások és a merész montázstechnika emelte ezt a megrázóan humanista filmet a világ filmművészetének élvonalába.

Keleti Márton: Mágnás Miska (1948) 84'

Egy klasszikus operett fergeteges feldolgozása minden idők egyik legnézettebb magyar filmjében. Az itt felcsendülő számok halhatatlan slágerekké váltak a kiváló énekes és táncos alakítások nyomán. A parádés szereposztásban Gábor Miklós, Mészáros Ági, Sárdy János és Németh Marika játsszák a főszerepeket, azonban a film mellékszereplői - Gobbi Hilda és a Latabár testvérek - is emlékezetesek.

Fábri Zoltán: Körhinta (1956) 90'

A Körhinta a magyar filmművészet újjászületésének ikonikus darabja, mely Törőcsik Mariból országos ismertségű színésznőt faragott, és méltón zárta le a nehéz sorsú Soós Imre pályáját. A tévesztés alatt zajló Rómeó és Júlia-történet minden idők egyik legszebb szerelmes filmje, mely egyben szól a generációs lázadásról és a fiatalság, a szabadság elvesző mámoráról is.

ÁPRILIS

A MAGYAR FILM NAPJA – ÁPRILIS 30.

Keleti Márton: A tizedes meg a többiek (1965) 101'

„Az oroszok már a spájzban vannak!” A második világháború idején a túlélésre berendezkedett dörzsölt tizedes, nem megnyerni, hanem csak túlélni akarja a háborút. Nem hisz az ideológiákban, hol az oroszokhoz, hol a nyilasokhoz idomul. Keleti Márton vígjátékát Sinkovits Imre parádés alakítása és a köznyelvbe beépülő szállóigéi tették halhatatlanná.

Szabó István: Álmodozások kora (1965) 93'

Az Oscar-díjas Szabó István első rendezése személyes hangú nemzedéki közérzetfilm, önéletrajzi ihletésű személyes történet, amely saját generációjának útkeresését, álmait és vágyait próbálja megragadni. A főszerepekben Bálint András és Halász Judit remekel.

Szabó István: Apa (1966) 92'

Egy apa nélkül maradt fiú felnőtté válása a negyvenes-ötvenes években. Szabó István nemzedéki trilógiájának középső darabja a magyar új hullám emblematisztikus alkotása. Az ironikus, könnyed hangvétel ellenére nagyon is komoly felnövésdrámát látunk, összemosva a valóság és a gyermeki képzelet világát.

Hintsch György: A veréb is madár (1968) 84'

Hintsch György filmje úgy szórakoztat, hogy közben el is gondolkodtat. Egy nosztalgikus utazás a legvidámabb barakk hétköznapijaiba, Kabos László kettős szerepben alkot zseniálisat, miközben olyan társai vannak a kisebb epizód szerepekben, mint Kállai Ferenc, Szirtes Ádám, Verebély Iván, Szendrő József, Piros Ildikó, Medveczky Ilona.

Bacsó Péter: Tanú (1969) 103'

Bacsó Péter szatírája - a jószándékú kisember és az őt ráncigáló hatalom örök konfliktusáról - már betiltása alatt kultfilmmé vált: anekdotákra, verbális és vizuális gegekre épülő jelenetei, idézhető mondatai azonnal önálló életre keltek. Kállai Ferenc felejthetetlen alakításában Pelikán elvtárs története máig tanulságos és szórakoztató mementója a magyar történelem egyik legnyomasztóbb periódusának.

ÁPRILIS

A MAGYAR FILM NAPJA – ÁPRILIS 30.

Makk Károly: Szerelem (1970) 89'

A magyar filmtörténet egyik legszebb alkotása. Fiatal feleség várja haza a politikai elítélt férjét és lelkiismeretesen gondozza az anyósát. Déry Tibor két novellájának összefűzésével, Törőcsik Mari, Darvas Lili és Darvas Iván főszereplésével készült dráma még a cannes-i filmfesztivál különdíját is elnyerte.

András Ferenc: Veri az ördög a feleségét (1977) 95'

A Veri az ördög a feleségét a Kádár-korszak puha diktatúráját kritizáló társadalmi szatíra, amely a mindennapi családi élet ismert helyzetei elé is görbe tükröt tart. A történet érzékletesen festi le a viszonylagos jólétet kínáló „gulyáskommunizmus” világát. Egy politikus találkozása a nép egyszerű gyermekeivel, avagy Nagy zabálás a Balaton-felvidéken.

Gazdag Gyula: Bástyasétány hetvennégy (1974) 72'

A szocialista operettek hamiskás világa a Kádár-korszak hétköznapi valóságába helyezve önmaga paródiájába fordul. A zeneszerző és szövegíró a darab színreviteléhez fiatal hősöket keres. A mű fő konfliktusa egy romos lakóépület megszerzése lesz, amit a fiúk és a lányok kicsiny csapatának is odaígnének.

Dárday István, Szalai Györgyi: Jutalomutazás (1975) 81'

A járási vezető egy úttörőt küldhet harminc napos angliai jutalomutazásra. A hivatali gépezet azonnal munkához lát és meg is találják a nyolcadikos Balogh Tibit (Borsi József). A fiú jól tanul, tud gitározni és fizikai dolgozók a szülei, azaz tökéletesen megfelel a bürokrácia elvárásainak. A dokumentarista játékfilmmezés trendteremtő alapműve.

Gábor Pál: Angi Vera (1978) 95'

Szívajdító szerelmesfilm a kommunizmus személyiségtorzító hatásáról. 1948. Angi Vera (Pap Vera) fiatal segédápolónő egy kórházban. Amikor felszólal az áldatlan körülmények ellen, leteremtik, de a kommunista párt a szárnyai alá veszi. Ideológiai továbbképzésre küldik. Közben beleszeret egyik tanárába, de a szigorú iskola falai között nem tudja megélni a szerelmet.

ÁPRILIS

A MAGYAR FILM NAPJA – ÁPRILIS 30.

Gothár Péter: Megáll az idő (1980) 100'

Gothár Péter és Bereményi Géza kultuszfilmje. Egy lendületes kamaszfilm a hatvanas évekről. 1956, Coca Cola, házibuli, szembenézés az '56-os forradalom kudarcával, az itthon maradtak büntudatával, örökös és hiábavaló elvágódásával.

Szabó István: Mephisto (1981) 142'

Szabó István eposza a hatalommal megalkuvó színésről szól, amely a magyar filmek közül elsőként nyerte meg a legjobb külföldi filmnek járó Oscar-díjat. Klaus Maria Brandauer zseniálisan játssza a jellemtelen, mindig egy karakter maszkja mögé bújó színészt.

Sándor Pál: Ripacsok (1981) 94'

Stock és Salamon hosszú ideje társak. Közös kabarészámukkal lépnének fel szilveszterkor, de Salamon váratlanul leváltja Stockot egy új, fiatal táncos lány miatt. A Ripacsok a groteszk és a lírai sajátos keveréke, komédiába ágyazott tragédia az emberi kapcsolatokról, Garas Dezső és Kern András emlékezetes alakításával, Ragályi Elemér káprázatos képeivel.

Xantus János: Eszkimó asszony fázik (1983) 111'

Xantus János filmje egy abszurd szerelmi háromszög az underground zenei élet sűrűjében. Az egyik egy süketnéma állatkerti gondozó, a másik egy zenész s végül az énekesnő, akik közösen próbálnak meg választ találni az élet komoly kérdéseire.

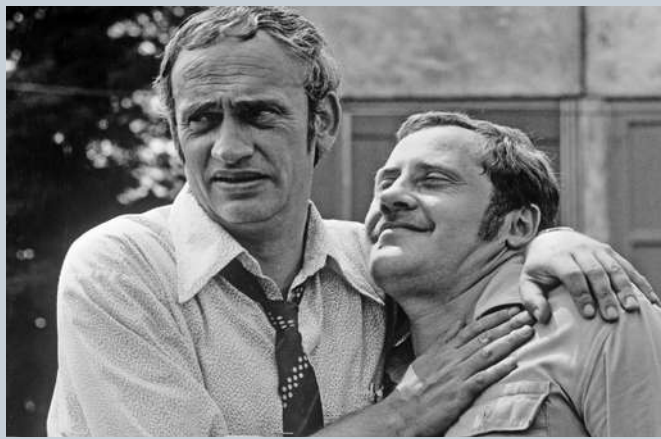

Mészáros Márta: Napló gyermekeimnek (1983) 105'

A kiépülő kommunista rendszer és ideológia vita egy kamaszlány szemével. Czinkóczi Zsuzsa főszereplésével Mészáros Márta saját fiatalkorát dolgozta fel. Főhőséhez hasonlóan ő is elárvulva tért haza a Szovjetunióból, megjárta a nevelőintézetet, majd örökbe fogadták. Mészáros Márta az első női rendező, akinek a filmjét a zsűri nagydíjával tüntették ki Cannes-ban.

ÁPRILIS

A MAGYAR FILM NAPJA – ÁPRILIS 30.

Tímár Péter: Egészséges erotika (1985) 88'

A semmi közepén épült ládagyárban a munkásnők rendületlenül gyártják a faládákat, de a készlet csak halmozódik az udvaron. Tímár Péter kultikussá vált alkotása groteszk bohózatba csomagolt kőkemény társadalmi szatíra, ahol a rendező az ötvenes évek termelési filmjeit fordítja ki, rávilágítva a magyar szocializmus rendszerszintű problémáira.

Enyedi Ildikó: Az én XX. századom (1988) 102'

Meseszerű, filozofikus és ironikus történet két ikerlányról, akik csak külsőre hasonlítanak. Míg az egyikük érzéki nagyvilági nővé cseperedik, a másikukból érzékeny, kissé naiv lázadó lesz. A sors összehozza őket ugyanazzal a férfival. Enyedi Ildikó a saját személyes vízióját tárja elénk. Filmjét a Cannes-i Filmfesztiválon a legjobb elsőfilmesnek járó Arany Kamera-díjjal jutalmazták.

Koltai Róbert: Sose halunk meg (1993) 86'

Koltai Róbert "szomorúvígjátéka" keserédes iróniával búcsúztatja el a szocializmust. Poénjait, szófordulatait, betétdalát az egész ország ismeri, a vállfaáros Gyuszi karakterével pedig a magyar filmtörténet egyik feledhetetlen főhősét teremtette meg. A rendszerváltó korszak legsikeresebb magyar filmje.

Tímár Péter: Csinibaba (1995) 109'

Tímár Péter örök közönségkedvencében a nosztalgiával teli rózsaszín felszín mellett rendre felsejlik a hatavanas évek szocialista rendszerének kétarcúsága. A Kommunista Ifjúsági Szövetség „Ki mit tud?” vetélkedőt szervez. A győztes produkció részt vehet a Világifjúsági és diáktalálkozón a távoli Helsinkiben.

Török Ferenc: Moszkva tér (2000) 90'

Török Ferenc kultikussá vált generációs közérzetfilmje a rendszerváltás szubjektív lenyomata. Kiszivárgott érettségi tételek, nyugat, csalamádés hamburger, piros Lada és találkozó a Moszkván. Az ezredforduló legnagyobb közönségsikere lazán és könnyedén mesél a felnőtté válás kérdéseiről, miközben precízen idézi meg a kort és annak hangulatát.

MÁJUS

AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG NAPJA - MÁJUS 5.

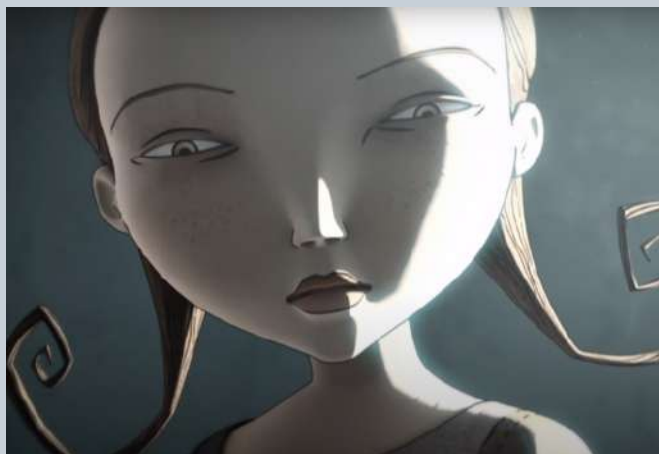
Tölgyesi Ágnes: Pipacsok: Geszti család (1998) 85'

Három kislány története a film. A lányok hármasikrek, akiket a kórházban elhagyott az anyjuk, apjuk pedig munkanélküli. Egyikük mozgássérült, másikuk vak, csupán a harmadik egészséges. A két sérült gyermek állami gondozott. Hárman három helyen, egymástól elválasztva élnek, köztük mégis önfeledt, boldog összetartozás munkál.

Kinyó Ferenczy Tamás: Fegyver Péter (2008) 20'

Fegyver Péter harminc éves, a Viharsarokban él édesanyjával. Születése óta hallássérült. Egyszerre szívszorító és tiszteletreméltó, ahogyan próbál felülemelkedni halmozottan hátrányos helyzetén. A fogyatékoságon, a szegénységen, a vidékiségen.

Tóth Roland: Gondolatok a pincében (2009) 4'

Egy falábú kislány, egy öreg patkány és egy félreértés. A film Örkény István egypercese alapján készült.

Ferenczi Gábor: Bence: Találkozás egy Down-szindrómás fiatalemberrel (2011) 44'

Ferenczi Gábor filmjében a kamerázó főhős, Bence, a Down-szindrómás fiatalember Szalay Kriszta "Kapcsolda" nevű programjában vesz részt, amelynek célja, hogy egészséges gimnazistákat pár napra fogyatékos fiatalokkal "eressen össze". Nincs kitalált koreográfia, a fiataloknak maguktól kell megtalálniuk egymáshoz a kapcsolódási pontokat.

Vincze Zoltán: Vaddisznók (2014) 52'

A dokumentumfilm elsősorban egy sportfilm, igazi sportemberekről, akik kerekesszékesként sziszifuszi küzdelmet vívnak nap mint nap, hogy a csapat éljen, és végre az első rögbi meccsén játszhasson. A film gerincét három csapattag portréja alkotja. A szereplőkön keresztül a nézők megismerik a mindennapjaikat.

MÁJUS

GYEREKNAP - MÁJUS UTOLSÓ VASÁRNAPJA

Macskássy Gyula: A kiskakas gyémánt félkrajcárja

(1951) 15'

A kiskakas gyémánt félkrajcárja 1951-ben bemutatott első magyar rajzfilm. A színes magyar animációhoz rendezői, Fekete Edit és Macskássy Gyula, egy magyar népmesét választottak alapul.

Macskássy Gyula: Két bors ökröcske (1955) 30'

A székely népmese immár klasszikussá vált feldolgozása a jószívű Gergőről, aki egy ősz öregembertől egy falat kenyérért cserébe két kicsi ökröcskét kap, akik semmilyen bajban nem hagyják el. A bajokból pedig most kijut Gergőnek, hiszen a gonosz uraság szemet vet az ökreire.

Vízipók - csodapók sorozat (1976-1985) 5-9'

A 39 részes ismeretterjesztő célzatú rajzfilmsorozat a Vízipók és kissé morgós barátja a Keresztespók barátságán keresztül mutatja be a gyerekeknek a rovarvilág szereplőit.

Magyar népmesék sorozat (1977-2011) 7-11'

A magyar népmesekincset és a népművészet formavilágát rajzfilmre adaptáló sorozat a legemblematikusabb és legnépszerűbb hazai animációs széria. Műfajukat tekintve vannak köztük állatmesék, varázs-, táltos- és tündérmesék, legendák, bolondos és csalimesék.

Dargay Attila: Ludas Matyi (1979) 70'

A libapásztor legény furfangos módon bosszút áll az őt kisfiúként igazságtalanul megverető Döbrögi uraságon. A magyar animációtörténet egyik legnépszerűbb egész estés animációs filmje Dargay Attila nevéhez fűződik.

MÁJUS

GYEREKNAP - MÁJUS UTOLSÓ VASÁRNAPJA

Dargay Attila: Vuk (1981) 79'

Az árva rókafiú, Vuk megható története máig a legkedveltebb egészestés magyar rajzfilm. Fekete István érzelmes története és Dargay Attila vidám karakterei a mai napig a gyermeki lélekhez szólnak.

Leo és Fred sorozat (1983-1993) 6-9'

A keserédes humorú rajzfilm-sorozatban Leo, a cirkuszi oroszlán és Fred, az idomárja különféle problémákkal vagy egymás közti nézetkülönbséggel kerül szembe, de az epizód végére mindig találunk megoldást.

Mesék Mátyás királyról sorozat (1984) 6-9'

A Pannónia Filmstúdió kecskeméti stúdió rajzfilmsorozata máig generációk kedvence. Gyönyörűen megrajzolt hátterek és karakterek, a fordulatos dramaturgia teszik élvezetessé az igazságos Mátyás király kalandjait.

Dargay Attila: Szaffi (1984) 76'

A Jókai Mór kisregényéből készült felejthetetlen rajzfilm, a nemes úrfi és a török pasa lányának szívmelengető története. A cigány-török macskalány kalandos és romantikus története a Dargayra jellemző emberi állatfigurákkal, vicces párbeszédekkel generációk számára jelentett alapvető filmélményt.

MÁJUS

GYEREKNAP - MÁJUS UTOLSÓ VASÁRNAPJA

Ternovszky Béla: Macskafogó (1986) 96'

Grabovskyt, a titkos egérügynököt Pokyóba küldik, hogy hozza el annak a szerkezetnek a titkos tervét, amely megmenthetné az egércivilizációt a gonosz macskáktól. A Macskafogó számos filmes műfajt megidéz, így a krimit, a sci-fit, a horrort és a katasztrófafilmeket, továbbá James Bond-széria paródiájaként is értelmezhető.

Richly Zsolt: Kormos mesék (2004 -2010) 5-7'

A Kormos mesék Kormos István történetei (A fecske meg a szalmaszál, A kevély kiskakas, A hetvenkedő sün) alapján készült animációs rövidfilmek.

Kiss Andrea: A hazudós egér (2008) 20'

Esténként az erdei kocsma lámpájának fényénél összegyűlnek az állatok, hogy az Egér történeteit hallgassák. Egér, az erdő legnagyobb mesélője. Történeteivel, melyek a hihetetlen és az elképzelhető határán egyensúlyoznak, segít az útjába kerülő erdőlakókon.

Horváth Mária: A Négyszögletű Kerek Erdő sorozat

(2013-2015) 7-8'

A Négyszögletű Kerek Erdő lakói, az egymást elfogadó, torzsalkodó, kedves baráti társaság - Mikkamakka, Vacskamati, Ló Szerafin, Szörnyeteg Lajos, Aromó, Nagy Zoárd, Bruckner Sigfrid, Egér Elek és Dömdödöm - kalandjait követhetjük nyomon.

NYÁR

IFJÚSÁGI FILMEK

Várkonyi Zoltán: Csutak és a szürke ló (1960) 74'

Mándy Iván regényéből készült ifjúsági film. Főhőse, Csutak magányosan tölti a szünidőt, míg egy nap el nem köti a fuvaros nő vágóhídra való rozzant gebéjét. Az új jövevény társasága már belépőt jelent a gyerekcsapatba, együtt próbálják elhelyezni a lovat.

Palásthy György: Hahó, öcsi! (1971) 85'

Török Sándor gyerekkönyvéből készült magyar film, Kovács Krisztián főszereplésével. Az ötéves Öcsit szülei büntetésből bezárják a fürdőszobába. Elhatározza, hogy törpe barátai, Kököjszi és Bobojsza segítségével megszerzi szülei számára az Időt, hogy többet foglalkozzanak vele.

Palásthy György: Égig érő fű (1979) 80'

Janikovszky Éva Málnaszörp és szalmaszál című gyerekkönyvéből készült, jellegzetes belvárosi figurákat felvonultató történet mesél a közösség erejéről, az összefogás szükségességéről. Misu egy belvárosi bérházban nyaral. Az egyik lakó, Poldi bácsi hosszú parkőri szolgálata után nyugdíjba készül. Misu elhatározza, hogy Poldi bácsi utolsó napjára befüvesíti a gangos házat.

Bácskai Lauró István: Keménykalap és krumpliorr (1978) 95'

Csukás István azonos című regényéből készült ifjúsági filmsorozat, amiből 1978-ban készült egy összevágott mozifilm is. Kisrece és barátai, a Vadliba őrstagjai mulatságos kalandjaik során folyton pénzéhes, gonoszkodó, intrikus felnőttekre akadnak. Útjukat folyton keresztezi Bagaméri, a fagyaltárus.

NYÁR

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK FILMEN

Ranódy László: Légy jó mindhalálig (1960) 95'

Ranódy László feldolgozása, Tóth Laci felejthetetlen alakításával Móricz Zsigmond kötetéhez hűen meséli el Nyilas Misi szomorú történetét és mutatja be a református kollégium kétarcú világát.

Várkonyi Zoltán: A kőszívű ember fiai (1964) 140'

A kőszívű ember fiai egyértelműen a korszak legnagyobb hazai szuperprodukciójának számított, és miközben egy családtörténetbe ágyazza a nemzeti sorskérdéseket, a romantika és a humor sem hiányzik belőle. Jókai Mór regényének adaptációja bővelkedik a filmvászonra kívánczó kalandokban, látványos tömegjelenetekben.

Várkonyi Zoltán: Egri csillagok (1968) 146'

Várkonyi Zoltán klasszikusa minden idők egyik legnépszerűbb és legmonumentálisabb magyar filmalkotása, Kovács István, Venczel Vera, Sinkovits Imre és Bárdy György felejthetetlen színészi alakításával. A film monumentális csatajelenetekkel állít emléket Dobó István és az egri várvédők végsőig kitartó harcának a sokszoros túlerőben lévő török sereg ellen.

Fábri Zoltán: Pál utcai fiúk (1968) 107'

Fábri Zoltán angol színészekkel, hollywoodi színvonalon adaptálta Molnár Ferenc klasszikusát. Ez volt az első magyar film, amelyet a legjobb idegennyelvű film kategóriájában Oscar-díjra jelöltek. Máig magával ragadó élmény.

ÁLLAMALAPÍTÁS - AUGUSZTUS 20.

Koltay Gábor: István, a király (1984) 94'

Az István, a király az egyik legnépszerűbb magyar rockopera, melynek zenéjét Szörényi Levente szerezte, szövegét Bródy János írta Boldizsár Miklós Ezredforduló című drámája alapján. Koltay Gábor filmje a legendás, királydombi előadásából készült.

SZEPTEMBER

A II. VILÁGHÁBORÚ KITÖRÉSÉNEK EMLÉKNAPJA - SZEPTEMBER 1.

Fábri Zoltán: Két félidő a pokolban (1961) 122'

1944 áprilisában, egy ukrajnai táborban néhány magyar munkaszolgálatos Hitler születésnapja alkalmából futballmeccset „játszhat” a német katonák válogatottjával. Fábri Zoltán tragédiába hajló, de a szatírák maró humorát sem mellőző remekműve Sinkovits Imre, Garas Dezső, Márkus László és Molnár Tibor főszereplésével.

Jancsó Miklós: Így jöttem (1964) 108'

A II. világháború végnapjai, valahol Magyarországon. Szedett-vedett csapat próbál átjutni a határon, de a gimnazista fiú az utolsó pillanatban visszafordul. Orosz fogságba kerül, mégis szerencséje van. Az Így jöttem egy fiatalember eszmélését követve arra kérdez rá, mennyiben vagyunk a saját sorsunk irányítói.

Keleti Márton: A tizedes meg a többiek (1965) 101'

„Az oroszok már a spájzban vannak!” A második világháború idején a túlélésre berendezkedett dörzsölt tizedes – akit Sinkovits Imre parádés alakítása tett halhatatlanná – nem megnyerni, csak túlélni akarja a háborút. Nem hisz az ideológiákban, hol az oroszokhoz, hol a nyilasokhoz idomul. Keleti Márton kultikus vígjátéka, melynek szállóigéi beépültek a köznyelvbe.

Kovács András: Hideg napok (1966) 101'

A magyar történelmi emlékezet kiemelten fontos filmje az 1942-es újvidéki vérengzések eseményein keresztül az egyéni felelősség kínzó kérdéseivel szembesít Latinovits Zoltán, Darvas Iván, Szirtes Ádám, Szilágyi Tibor főszereplésével. Egy szűk börtöncellában négy vádlott várakozik. Az eltérő nézőpontú elbeszélések során szörnyű titkok kerülnek napvilágra.

Fábri Zoltán: Isten hozta, őrnagy úr! (1969) 96'

A második világháború idején, egy kis falu mélyén egy kimerült őrnagy kedvelt beosztottja szüleinél tölti szabadságát. Örökény István művét Fábri Zoltán rendezte, a főszerepekben pedig olyan színészőriásokat láthatunk, mint Latinovits Zoltán, Sinkovits Imre, Fónay Márta, Venczel Vera.

SZEPTEMBER

A II. VILÁGHÁBORÚ KITÖRÉSÉNEK EMLÉKNAPJA - SZEPTEMBER 1.

Fábri Zoltán: Az ötödik pecsét (1976) 101'

A magyar mozi egyik felejthetetlen kamaradarabja a II. világháború legsötétebb napjaiban, 1944-ben egy kocsmában játszódik, ahol a karakterek ütköztetik véleményüket a háborúval, a politikai hatalommal, az emberi erkölccsel kapcsolatban. A főszerepekben többek között olyan színészsóráásokat láthatunk, mint Márkus László, Őze Lajos és Latinovits Zoltán.

Fábri Zoltán: Magyarok (1978) 101'

1943, dúl a II. világháború. Vendégmunkások kis csoportja megy ki Németországba, hogy a katonáskodó német parasztnak helyett dolgozzon. A birtokon fogolytábor üzemel. Koncz Gábor, Pap Éva, Bihari József, Gera Zoltán főszereplésével készült filmet Oscar-díjra is jelölték.

Sándor Pál: Szabadíts meg a gonosztól (1979) 88'

Egy kabátlopási ügy groteszk lázálommá válik a romokban álló Budapesten. Sándor Pál egyik legemblematiszabb filmje, amely egy sajátos kelet-európai életérzésről és a történelem viharainak kiszolgáltatott kisember makacs túlélési vágyáról mesél.

Kabay Barna, Gyöngyössy Imre: Jób lázadása (1983) 96'

A vészorszak egy kisfiú és egy gyermektelen zsidó házaspár szemszögéből. A Jób lázadása hiánypótló mű, Zenthe Ferenc, Temessy Hédi és Fehér Gábor kimagasló játékaival. Egy emberséges, melankolikus ballada a zsidó sorsról, kultúráról.

Sylvester Lajos, Buglya Sándor: Úz-völgyi hegyomlás - Székely határőrök (1996) 66'

A II. világháború végén véres dráma zajlott le a Keleti-Kárpátok ormai között, az Úz patak völgyében. A szovjet hadsereg előnyomulása során összeomlottak a székely határőregységek. A dokumentumfilmben egykori résztvevők visszaemlékezései, vallomásai idézik fel a történeteket.

SZEPTEMBER

A II. VILÁGHÁBORÚ KITÖRÉSÉNEK EMLÉKNAPJA - SZEPTEMBER 1.

Barlay Tamás: Leventék atyja (2000) 60'

P. Kovács Mihály piarista szerzetes a II. világháború idején Németországba elvitt leventéket kutatta fel, hogy visszavehesse őket Magyarországra. Barlay Tamás dokumentumfilmjében a "leventék atyja" és egykori leventék emlékeznek a történetekre.

Fonyó Gergely: Ocskay László százados, az elfelejtett hős (2007) 80'

Ocskay László, a Magyar Hadsereg századosa, az elfelejtett hős a történelem egyik legbátrabb és legkülönösebb embermentési akcióját vezette le. Budapesten 2500 üldözött férfit, nőt és gyermeket mentett meg a második világháború legvéresebb időszakában, az 1944-45-ös években.

Novák Tamás: Nyomtalanul (2018) 50'

A fiatal magyar politikus, báró Atzél Ede megalkuvás nélkül képviselte Erdély és a magyarság ügyét a két világháború között. 1944 decemberében Budapest ostromakor kellett átmennie a fronton a szovjet főparancsnokságra, hogy a Magyar Nemzeti Felszabadítási Bizottságot összekösse a Vörös Hadsereggel. Akkor nyomtalanul eltűnt.

A MAGYAR NÉPMESE NAPJA - SZEPTEMBER 30.

Magyar népmesék sorozat (1977-2011) 7-11'

A magyar népmesekincset és a népművészet formavilágát rajzfilmre adaptáló sorozat a legemblematikusabb és legnépszerűbb hazai animációs széria. Műfajukat tekintve vannak köztük állatmesék, varázs-, táltos- és tündérmesék, legendák, bolondos és csalimesék.

WWW.KONYVTARMOZI.HU

SZEPTEMBER

ZENÉS FILMEK A MAGYAR DAL NAPJÁRA

Keleti Márton: Mágnás Miska (1948) 84'

Egy klasszikus operett fergeteges feldolgozása minden idők egyik legnézettebb magyar filmjében. A parádés szereposztásban Gábor Miklós, Mészáros Ági, Sárdy János, Németh Marika, Gobbi Hilda és a Latabár testvérek játsszák a főszerepeket.

Gertler Viktor: Állami áruház (1952) 105'

A fiatal, idealista Kocsis Ferencet (Gábor Miklós) az új állami áruház élére nevezik ki. A munkáját számos lelkes kollégája segíti, de a régi igazgató áskálódik ellene. A Rákosi-korszak emblematisz szocialista operettje tanmesébe oltott vígjátékként és a diktatúrák finom karikatúrájaként is nézhető.

Szomjas György: Kopaszkutya (1981) 100'

A Kopaszkutya egy 1981-ben készített zenés filmszatíra Szomjas György rendezésében, amely egy korabeli rockzenekar életébe nyújt bepillantást. A címszereplő zenekar ugyan félig-meddig kitalált, de tagjai a P. Mobil és a Hobo Blues Band közismert állandó vagy vendégzenészei, mint például Schuster Lóránt, Földes László vagy Deák Bill Gyula.

Koltay Gábor: István, a király (1984) 94'

Az István, a király az egyik legnépszerűbb magyar rockopera, melynek zenéjét Szörényi Levente szerezte, szövegét Bródy János írta Boldizsár Miklós Ezredforduló című drámája alapján. Koltay Gábor filmje a legendás, királydombi előadásából készült.

Tímár Péter: Csinibaba (1995) 109'

Tímár Péter örök közönségkedvencében a nosztalgiával teli rózsaszín felszín mellett rendre felsejlik a hatvanas évek szocialista rendszerének kétarcúsága. A Kommunista Ifjúsági Szövetség „Ki mit tud?” vetélkedőt szervez. A győztes produkció részt vehet a Világifjúsági és diáktalálkozón a távoli Helsinkiben.

OKTÓBER

1956-OS FORRADALOM EMLÉKÉRE - OKTÓBER 23.

Gothár Péter: Megáll az idő (1980) 100'

Gothár Péter és Bereményi Géza kultuszfilmje. Egy lendületes kamaszfilm a hatvanas évekről. 1956, Coca Cola, házibuli, szembenézés az '56-os forradalom kudarcával, az itthon maradtak büntudatával, örökös és hiábavaló elvagyódásával.

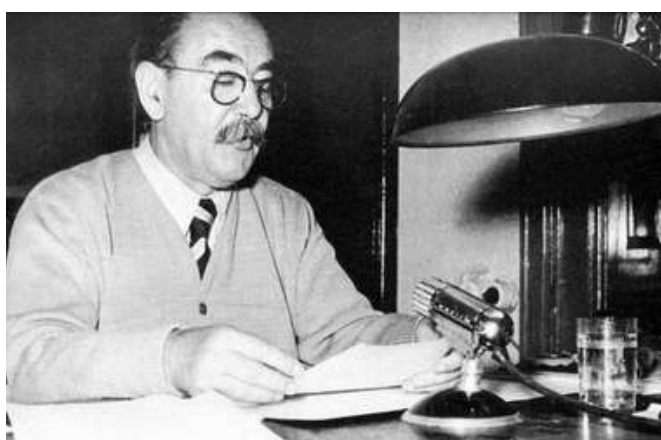
Sándor Pál: Szerencsés Dániel (1983) 89'

Sándor Pál kultfilmje két fiatalról szól, akik az 1956-os szörnyűségek ideje alatt úgy döntenek, hogy elhagyják az országot, miközben ők is keresik a választ a kérdésre: menni vagy maradni?

Gárdos Péter: Szamárköhögés (1986) 87'

Gárdos Péter és Osvát András a saját, valamint a baráti társaságuk gyerekkori, '56-os emlékeit írták filmmé, közös generációs élménnyé fogalmazva a Szamárköhögést. Az 1956-os forradalom a gyerekek szemén keresztül, Woody Allen-i humorral elmesélve.

Ember Judit: A misszió (1999) 105'

Nagy Imre miniszterelnök a forradalom után négy és fél hónapot töltött háziőrizetben a Snagovi tó partján Romániában 1956 november végétől 1957 áprilisáig. Nem érintkezhetett a külvilággal, csupán felesége és a "missziót teljesítő" román őrzők voltak vele. A dokumentumfilmben a "missziósok" emlékeznek vissza 1956 végére, 1957 elejére 1999-ben, és mesélnek Nagy Imréről.

Novák Tamás, Skrabski Fruzsina: Bűn és büntetlenség (2010) 68'

Biszkú Béla az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc után a megtorlások egyik vezetője volt. Belügyminiszterként irányította a tisztogatásokat és a szabadságharcosok elleni véres leszámolást. A rendszerváltás óta visszavonultan. A dokumentumfilm két alkotója álruhát húzott és mint lelkes falubeliek becsengettek az egykor rettegett belügyminiszterhez.

OKTÓBER

1956-OS FORRADALOM EMLÉKÉRE - OKTÓBER 23.

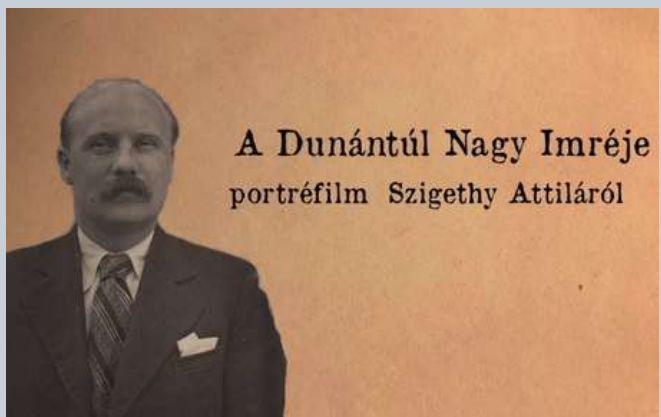
Izing Róbert: Az aranycsapat és a forradalom (2017) 44'

1956 októberében az Aranycsapat egyértelműen állást foglalt a forradalom mellett. Volt, aki fegyverrel – Czibor és voltak akik szóval és tettel álltak ki az 1956-os forradalom mellett. A forradalmi örömmámorban, az Aranycsapat gerincét adó Honvéd, Puskással az élen október 30-án hagyta el az országot. A túra egyetlen még életben maradt magyar játékosa a kapus Faragó Lajos naplót is vezetett erről a legendás túráról.

Novák Tamás: Az écsi csata (2017) 50'

1956. november 8-án az écsi vasútállomás mellett összeütközött 30 felkelő és egy szovjet katonai menetoszlop. A félórás tűzharc után a szovjetek - magyar foglyaikat hátrahagyva - visszavonultak Győrbe. Egy forradalmár bányász meghalt, de 17 magyar fogoly kiszabadult.

Novák Tamás: A Dunántúl Nagy Imréje (2017) 47'

1957. augusztus 12-én a győri katonai kórház folyosóján, őreit kijátszva a második emeletről a mélybe vetette magát egy fiatal, 45 éves politikus. De ki volt Szigethy Attila, akinek néhány hónappal halála előtt Kádárék miniszteri bársonyszéket ajánlottak? Aki a kényelmes és fényűző élet helyett, inkább a sorsközösséget választotta hazájával, aki inkább hős lett, mintsem áruló?

Maróti Orsolya, Jávorka Levente, Maróti-Agóts Ákos, Novák Tamás: "Világosságot csináltunk magunk körül!" (2018) 45'

1956 októberében az Állatorvosi Főiskolán is megtörtént mindaz, ami az országban. A tanárok, a hallgatók és az itt dolgozók is úgy döntöttek: elég volt a kommunizmusból. Dokumentumfilm az Állatorvosi Főiskola forradalmáról.

Izing Róbert: Megnyerhetetlen mérkőzés (2018) 50'

1958-ban az államvédelem kiadta a körözést a Vándor fedőnevű labdarúgó ellen, amiért a néphadsereg őrnagyaként disszidált és magatartásával támogatta az „ellenforradalmat”. A fedőnév mögött nem más bújt meg, mint Puskás Ferenc, minden idők egyik legzseniálisabb focistája.

OKTÓBER

AZ ANIMÁCIÓ VILÁGNAPJA - OKTÓBER 28.

Jankovics Marcell: János vitéz (1973) 72'

Az első egész estés magyar rajzfilm, amely Petőfi Sándor születésének 150. évfordulójára készült. A film látványvilágában a szecesszió, a pop art, valamint a magyar népi díszítőművészet sajátos ötvözete. Tündérmese Jancsiról, a juhászbojtárból lett huszárról, aki próbatételek sorát állja ki, hogy mátkájával, Iluskával egybekelhessen.

Rofusz Ferenc: A légy (1980) 3'

Az Oscar-díjas kisfilm egy házba berrepülő, csapdahelyzetbe került légy utolsó perceit dokumentálja. A légy közel négyezer darab, zsírkrétával készült rajzból áll össze, amelyek egy halszem optikával rögzített fotósorozaton alapulnak.

Jankovics Marcell: Fehérlófia (1982) 82'

A film a Fehérlófia című magyar népmesén alapul, cselekménye az avar, hun és magyar eredetmondák jelképtárából merítkezik. Fehérlófiát, vagy másik nevén Fanyűvőt, az emberfeletti erejű fiút egy fehér kanca hozta világra. A történet az ő fejlődés-, illetve beavatástörténete.

Gémes József: Daliás idők (1984) 79'

A magyar irodalom egyik legnagyobb elbeszélő költeménye, Arany János Toldija nyomán készítette el Gémes József ezt a különleges festménytechnikával készült, különös hangulatú animációs filmjét. A film művészi látomásokon keresztül mutatja be Magyarország középkori lovagi életét, az alkotók által kidolgozott, műfajteremtően egyedi módszerrel.

Mondák a magyar történelemből sorozat (1986-1988) 10-47'

A magyarság történelmének a mondák világában gyökerező első fejezetei elevenednek meg a Jankovics Marcell bábáskodása alatt készült rajzfilmsorozat kockáin. A részletes beszámolót adó epizódoknak hála, nyomon követhetjük népünk egykor volt hányattatásait, megismerhetjük régmúltunk gyakorta emlegetett alakjait

NOVEMBER

BÜNÜGYI FILMEK

Révész György: A Pendragon legenda (1974) 100'

Szerb Antal klasszikus krimijének feldolgozása Latinovits Zoltán, Darvas Iván és Bujtor István főszereplésével. A kastély és a környék varázslatokkal, ősi rejtélyekkel teli világában kell Bátkynak megfejtenie a Pendragon legenda titkát segítőtársaival.

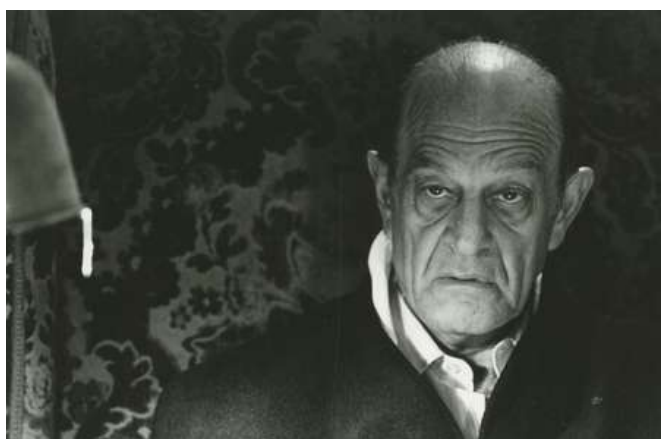
Mészáros Gyula: A pogány Madonna (1980) 98'

Ötvös Csöpi, a magyar Piedone nyomoz. A balatoni nyárban sűrűn repkednek a poénok és a pofonok. A Pogány Madonna népszerűségének titka, hogy a tökéletes szórakoztatás finom rendszerkritikával egészül ki. Bujtor István és Kern András párosa az eltérő karakterű komikusduók hagyományait viszik tovább.

András Ferenc: Dögkeselyű (1982) 108'

András Ferenc új alapokra helyezte a magyar bűnügyi filmet, hisz egy olyan világot mutat be, amelyben szinte lehetetlen tisztességesen boldogulni, és ahol mindenki megpróbálja kijátszani a rendszert. Cserhalmi György ikonikus alakítást nyújt a magyar taxisofőr szerepében.

Fehér György: Szürkület (1990) 105'

Fehér György feje tetejére állítja a krimi konvencióit. Nyomozás egy megrázó gyerekgyilkosság ügyében. A Friedrich Dürrenmatt filmnovellája (Egy fényes nappal történt) alapján készült műben Haumann Péter, Derzsi János és Pogány Judit remekel.

FOCIS FILMEK A MAGYAR LABDARÚGÁS NAPJÁRA - NOVEMBER 25.

Csőke József: 6:3 - Az évszázad mérkőzése (1953)

A magyar labdarugó „Aranycsapat” 1953. november 25-én a londoni Wembley stadionban 6:3 arányban legyőzte a hazai pályán akkor már 90 éve veretlen angol válogatottat. A dokumentumösszeállítás a londoni rangadó és további két sikeres mérkőzés legjobb pillanatait eleveníti fel.

NOVEMBER

FOCIS FILMEK A MAGYAR LABDARÚGÁS NAPJÁRA - NOVEMBER 25.

Keleti Márton: A csodacsatár (1956) 95'

Futbólia minisztertanácsa elhatározza, hogy megszerzi az országnak a világhírű magyar csodacsatárt. Duca tengernagyra bízzák az akció végrehajtását. A magyar csapat éppen Svájcban játszik, Duca tehát odautazik embereivel. Keleti Márton szatírája az Aranycsapat sikerei idején tomboló futballmánia és a diktatúra elé is görbe tükröt tart.

Sándor Pál: Régi idők focija (1973) 82'

Mándy Iván prózájából Sándor Pál által készített kultfilm egyszerre tiszteleg az álmát kergető, minden pofon után felálló kisember, a régi idők focija és a mozi hőskora előtt is. A film jelmondata szállóigévé, főhőse, Minarik Ede Garas Dezső alakításában fogalommá vált.

Izing Róbert: Az aranycsapat és a forradalom (2017) 44'

1956 októberében az Aranycsapat egyértelműen állást foglalt a forradalom mellett. Volt, aki fegyverrel – Czibor és voltak akik szóval és tettel álltak ki az 1956-os forradalom mellett. A forradalmi örömmámorban, az Aranycsapat gerincét adó Honvéd, Puskással az élen október 30-án hagyta el az országot. A túra egyetlen még életben maradt magyar játékosa a kapus Faragó Lajos naplót is vezetett erről a legendás túráról,

Izing Róbert: Megnyerhetetlen mérkőzés (2018) 50'

1958-ban az államvédelem kiadta a körözést a Vándor fedőnevű labdarúgó ellen, amiért a néphadsereg őrnagyaként disszidált és magatartásával támogatta az „ellenforradalmat”. A fedőnév mögött nem más bújt meg, mint Puskás Ferenc, minden idők egyik legzseniálisabb focistája.

Novák Tamás: Válogatott irodalom (2017) 51'

Az irodalmi ismeretterjesztő sorozatban ismert magyar írók, költők kerülnek bemutatásra - miközben beszélnek a fociról, megelevenedik egy-egy versük, illetve novellájuk, amely a focival kapcsolatos. Akik mesélnek: Cserna-Szabó András, Egressy Zoltán, Fehér Renátó, Gazdag József, Inkei Bence, Kiss Tibor Noé, Kukorelly Endre, Maros András, Nagy Dániel és Szálinger Balázs.

NOVEMBER

EMBEREK, SORSOK, TÖRTÉNETEK - DOKUMENTUMFILMEK

Schiffer Pál: Cséplő Gyuri (1978) 97'

Egy zalai roma fiatalember kitörési kísérletét végigkövető, hol vicces, hol torokszorító film a dokumentarista játékfilmezés kiemelkedően fontos darabja, a cigányok magyarországi helyzetének mai napig aktuális dokumentuma.

Ember Judit: Pócspetri (1982) 108'

Egy film, ami igazságot szolgáltat egy meghurcolt falunak: súlyos és hamis vádak alól csaknem 50 év múltán rehabilitálják őket. Ember Judit a Rákosi-korszak terrorjáról szóló betiltott dokumentumfilmje.

Mész András: Bebukottak (1985) 91'

A dokumentumanyag a magyarországi fiataikorúak börtönében készült. A film nem azzal kíván vitázni, hogy joggal ítéltettek-e el a bűncselekmények elkövetői, inkább azt kutatja, hogy büntetésük letöltése után hogyan tudnak súlyos élményekkel terheltten beilleszkedni a társadalmi életbe.

Gulyás Gyula, Gulyás János: Én is jártam Isonzónál (1986) 91'

Az első világháború, azon belül is az Osztrák-Magyar Monarchia és Olaszország elhúzódó állóháborúja elevenedik meg előttünk interjúk, visszaemlékezések és archív felvételek segítségével. Az idős veteránok ellátogatnak az egykori frontra, ahol megbékélnek az akkori ellenséggel, miközben megújult erővel szakadnak fel bennük a háború borzalmas emlékei.

Buglya Sándor, Sylvester Lajos: Hogy vagytok tü, voltunk mük es, hogy vagyunk mü, lesztek tük es: por és hamu (1998) 50'

1948-59 között a Moldvában élő csángó magyarok anyanyelvükön, magyarul tanulhattak. Több mint 100 településen működött ez idő tájt iskola, ahol magyarul tanítottak. Erről vallanak egykori tanítók és diákok.

NOVEMBER

EMBEREK, SORSOK, TÖRTÉNETEK - DOKUMENTUMFILMEK

Kurucz Sándor: A csitári hegyek alatt... (2000) 43'

Négy felvidéki falu: Menyhe, Béd, Vicsapáti, Nyitraegerszeg egykor magyar ajkú falvak voltak. Idős emberek mondják el, hogyan hal ki a környéken a magyar nyelv.

Buglya Sándor: Árva Tésa (2000) 80'

A Börzsöny és az Ipoly között, az országhatár mentén fekvő Tésa falu történetét, állapotát bemutató film. Az egykori uradalmi birtok Trianon után elvesztette természetes vonzáskörzetét. Miközben egy-egy parasztház gazdára lelt és az elárvult Jankovich-kastély felújítása is elkezdődött napjainkban, Tésa lakossága csendben megfogyatkozott.

Fischer István: Varjúroptetés (2006) 52'

Kevéssé ismeretes, hogy nemcsak erdélyi magyar, de bukaresti román diákok is százszámra kerültek börtönbe 1956-ban, a forradalom iránti rokonszenvük, szolidaritásuk miatt. A film egyrészt a diákok börtönélményeit, másrészt a kommunizmus politikáját kiválóan ismerő kortárs történész rálátó perspektíváját váltogatva ismerteti meg a forradalom hatalmas, eddig alig emlegetett romániai kihatásával.

Pap Ferenc: Tanyák népe 1-3. (2013) 25-26-27'

A magyar tanya - mint gazdasági egység, és mint életforma - óriási változáson ment keresztül az elmúlt évtizedekben. Ez az archaikus, magyar paraszti életforma sok tekintetben ellenállt a mindenkori történelmi, gazdasági, politikai változásoknak. A három részes dokumentumfilm ezt a változást követi nyomon.

Szekeres Csaba: Kivonulás a paradicsomba (2014) 52'

A XXI. századi ember elveszítette annak képességét, hogy eggyé válva a természettel kiszámítható, és jól működő világot teremtsen. Szabad-e hinni annak lehetőségében, hogy mindent előlről kezdhetünk, vissza lehet térni az alapokhoz, és mindazt, amit eleink jól ismertek, elő lehet venni, és újra hasznossá tenni? A film egy család történetén keresztül mutatja a kivonulás és újrakezdés mindennapi buktatóit.

DECEMBER

VAS MEGYÉBEN FORGATOTT FILMEK

Várkonyi Zoltán: A kőszívű ember fiai (1964) 140'

A kőszívű ember fiai egyértelműen a korszak legnagyobb hazai szuperprodukciójának számított, és miközben egy családtörténetbe ágyazza a nemzeti sorskérdéseket, a romantika és a humor sem hiányzik belőle. Jókai Mór regényének adaptációja bővelkedik a filmvászonra kívánczó kalandokban, látványos tömegjelenetekben. A film egyik forgatási helyszíne volt a bozsoki Sibrik-kastély.

Ízörzők sorozat: Kőszegszerdahely (2016) 31'

A sorozat a helyi ízek, gasztronómiai különlegességek mellett bemutatja az adott települést is. Kőszegszerdahely, hazánk nyugati csücskének barátságos, rendezett települése. Az Ízörzők nézőit többek között a következő finomságokkal lepték meg: kaszásleves pirított zsemlekockával, vargányás fasírtgolyó zöldkörettel, aludttejes sajtos pogácsa.

Surányi András: Megyejáró - Vas megye (2009) 11'

A sorozat nem titkolt célja, hogy kedvet csináljon az itthoni barangolásnak, a megyejárásnak. Ahol az Alpok magassága belesimul a folyók, patakok völgyébe és a zordság finomságba torkoll, ott található Vas megye.

Pannonia 3 keréken - Szentgotthárdtól Bozsokig (2010) 37'

Pannonia 3 keréken - Bozsoktól Nagycenkig (2010) 40'

Harsányi Csaba és Bruckner Gyuri egy 1959-es oldalkocsis Pannoniával mutatják be Magyarországot. A filmsorozat szórakoztatva informál, fiatalos, spontán hangnemben. Érintett települések: Szentgotthárd, Rönök, Nemesmedves, Körmend, Pornóapáti valamint Bozsok, Velem, Cák, Kőszeg, Peresznye.

IRODALOMJEGYZÉK

ONLINE FELÜLET

Alapfilmek - <https://filmarchiv.hu/hu/alapfilmek>

Az Alapfilmek a Nemzeti Filmintézet Filmarchívum ismeretterjesztő és oktatási célokat szolgáló filmtörténeti weboldala, amely a magyar filmkincs legfontosabb alkotásaira hívja fel a figyelmet. A filmeket műfajok, rendezők, témák szerint le lehet kérdezni. A Tájékozódást timeline és fogalomtár segíti. A szócikkekhez fotógaléria, rendezői portré, érdekesség is kapcsolódik.

Cultura Magazin - <https://www.cultura.hu>

A Cultura.hu egy online kulturális és életmód magazin, melyben filmes ajánlók, kritikák és interjúk olvashatók a magyar mozgóképkultúra klasszikusairól valamint a művészet számos további ágáról.

Filmarchívum - <https://filmkereso.filmarchiv.hu/>

A Nemzeti Filmintézet Filmarchívum adatbázis nyilvántartásában szereplő egész estés magyar játékfilmek és alkotók adatai érhetőek el.

Filmkultura folyóirat - <https://www.filmkultura.hu/>

Az Archívum filmes folyóirata 1960 óta jelenik meg, 1996-ig nyomtatott, 1996-tól napjainkig online formában.

FilmPakk - <http://filmpakk.csgyk.hu>

A KönyvtárMozi programot segítő FilmPakkok kialakításához a Csorba Győző Könyvtár munkatársai a NAVA több mint 500 filmet tartalmazó kínálatából válogattak ki összesen 32 alkotást az animációs filmek, a kötelező olvasmányok filmadaptációi, valamint a magyar klasszikus játékfilmek közül.

IRODALOMJEGYZÉK

ONLINE FELÜLET

Filmvilág - <http://www.filmvilag.hu/>

A Filmvilág Magyarország egyik legrégebbi és legtöbbet hivatkozott filmművészeti folyóirata.

MMA Lexikon - <https://www.mmalexikon.hu/>

A MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet gondozásában megjelent Magyar filmek a kezdetektől napjainkig című online filmlexikon, amely a magyar filmkultúra legfontosabb alkotásait mutatja be. Egyszerre nyújt eligazodást a szakma, az oktatás és a tágabb értelemben vett olvasóközönség számára.

NAVA - <https://nava.hu/>

NAVA egy audiovizuális tartalmakat gyűjtő magyar nemzeti műsorszolgáltatói kötelesspéldány-archívum. Digitálisan rögzíti, feldolgozza és online hozzáférhetővé teszi a közszolgálati csatornák, valamint a legnagyobb lefedettségű kereskedelmi televíziók és rádiók magyar gyártású és magyar vonatkozású műsorait.

PORT - <http://www.port.hu/>

A PORT.hu a leglátogatottabb hazai kulturális adatbázis és programajánló portál.

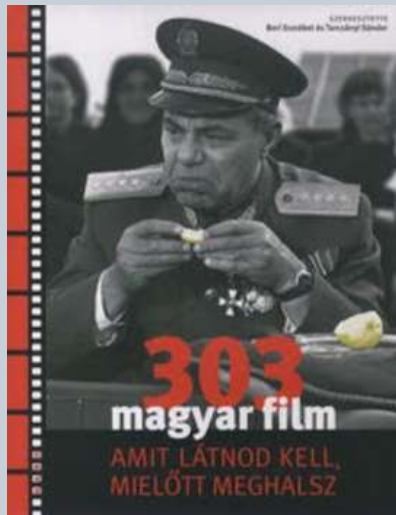
WIKIPÉDIA
A szabad enciklopédia

Wikipédia - <https://hu.wikipedia.org>

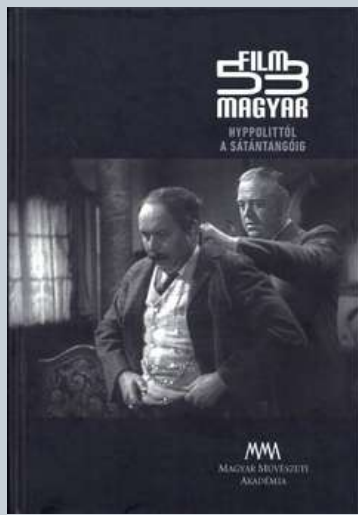
A Wikipédia egy olyan online enciklopédia, aminek majdnem minden szócikke bárki által szerkeszthető.

IRODALOMJEGYZÉK

KÖNYVEK

303 magyar film, amit látnod kell, mielőtt meghalsz. Szerk. Bori Erzsébet, Turcsányi Sándor. Budapest, 2007.

53 magyar film : Hyppolitól a Sántángóig. Szerk. Tóth Klára. Budapest, 2015.

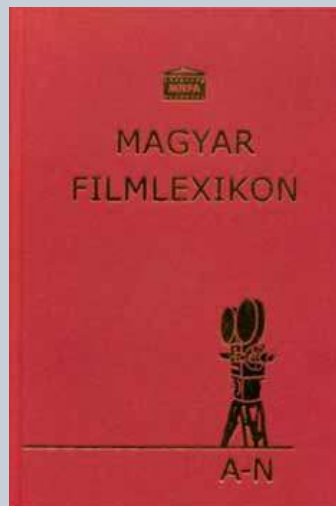
Balogh Gyöngyi–Gyürey Vera–Honffy Pál: **A magyar játékfilm története a kezdetektől 1990-ig.** Budapest, 2004.

Gyürey Vera - Lencső László - Veress József: **A magyar filmtörténet képeskönyve.** Budapest, 2017.

Kelecsényi László: **A magyar hangosfilm hét évtizede 1931–2000. Hyppolitól Werckmeisterig.** Budapest, 2003.

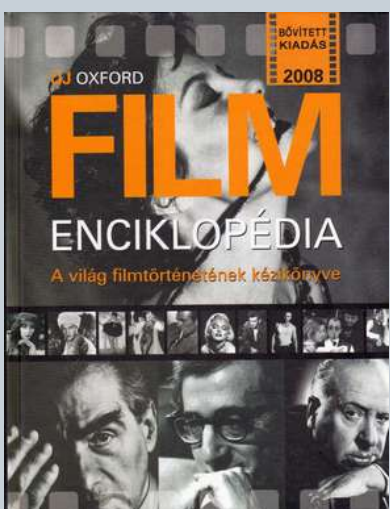
Magyar filmlexikon I-II. Szerk. Veress József. Budapest, 2005.

Magyar filmrendezőportrék. Szerk. Zsolt Vince. Budapest, 2004.

Magyar Rendezők Könyve. Szerk. Gelencsér Gábor. Budapest, 2000.

Új Oxford filmenciklopédia. Szerk. Balázs Éva, Geoffrey Nowell-Smith, Török Zsuzsa. Budapest, 2008.

Varga Zoltán: **A kecskeméti animációs film.** Budapest, 2019.

Lezárva: 2021.05.25.

Felelős kiadó: Dr. Baráthné Molnár Mónika

Készült a Yeloprint Nyomdában.

